

September 2020

Månadsbladet

Foto: Beatrice Sundberg

Nationalstadsparken 25 år!

I år är det 25 år sedan Kungliga nationalstadsparken bildades. Den ligger inom tre kommuner, nämligen Stockholm, Lidingö och Solna. Ledorden i arbetet med parken är värna, vårda och visa. När kungen invigde parken 19 maj 1995 släpptes tre duvor med de namnen. En person som var drivande till att det blev en nationalstadspark är Henrik Waldenström. Han sitter nu med i styrelsen i Förbundet för Ekoparken som är en paraplyorganisation med ca 50 medlemsorganisationer, bland annat Länsförbundet. Undertecknad är valberedare i Förbundet för ekoparken. Richard Murray är ordförande och har varit det sedan parken bildades. Richard och Henrik arbetar också inom ett internationellt nätverk som heter Large park in large cities, där de, som namnet antyder, arbetar med andra städer som har stora parker.

Nationalstadsparken är 27 km² stor, varav 19 km² är landareal och sträcker sig från Fjäderholmarna upp till polishögskolan i Solna. Andra områden inom parken är bland annat Djurgården, Haga, Ulriksdal, Skeppsholmen och Kastellholmen. I Nationalstadsparken finns ett stort bestånd av gamla ekar som hyser en stor biologisk mångfald. Till exempel har den sällsynta bredbandade ekbarkbocken sitt starkaste fäste i Sverige.

Det är också de gamla ekarna som gör att norra och södra Djurgården har Sveriges tätaste bestånd av kattugglor. Fladdermössen gillar också de gamla ihåliga ekarna. Kungliga Djurgårdens förvaltning, Ståthållarämbetet och Statens Fastighetsverk förvaltar den största delen av parken.

Parkens skydd är inskrivet i Miljöbalken men det hindrar inte exploatering. I 7 § fjärde kapitlet står följande: "Inom en nationalstadspark får ny bebyggelse och nya anläggningar komma till stand och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas." En hel del byggs ändå, t ex campuset i Albano. Om planerna för Östlig förbindelse återupptas kommer en stor uppfart byggas på Gärdet. De planerna ligger tack och lov i malpåse för tillfället eftersom ingen av kommunerna vill betala för vägen men det kan ändras efter nästa val. Det blir en bedömningsfråga vad som menas med "skada". I den meningen är ett naturreservat ett starkare skydd eftersom det ofta tydligare förbjuder exploatering. Men utan bildandet av Nationalstadsparken vet vi inte hur området hade sett ut idag och hur mycket som hade bebyggts med tanke på det starka exploateringstrycket. Kampen är inte över och vi måste ständigt kämpa för att värna Nationalstadsparkens värden.

Passa på och besök fotoutställningen vid Nybroplan, där bilden ovan är tagen, fram till 13 september. Själva parken är såklart öppen året om, dygnet runt.

Beatrice Sundberg
Ordförande

KALENDER

12 oktober	Länsstämma
19/10 - 1/11	Biutställning
27/10 - 13/11	Skogsföreläsningar

Inbjudan: LÄNSSTÄMMA 2020

måndag 12 oktober kl. 19:00-20:00

Styrelsen välkomnar dig till 2020 års årsstämma i Länsförbundet. Ingenting detta år har varit sig likt och så kommer inte heller arrangemanget kring stämman att vara. Själva stämman kommer såklart att vara enligt fastställd dagordning men i år blir det inget föredrag och endast digital stämma. 30 min innan själva stämman är ni välkomna att bara logga in för att känna er bekväma med tekniken alternativt vara med i små gruppdiskussioner en stund innan.

Du som anmäler dig kommer att få instruktioner om hur du loggar in gratis på Zoom.

Plats: Zoom

Allmän information

Din krets kan utse följande antal ombud till stämman:

- Upp till 1 000 medlemmar, 4 ombud
- 1 001 – 2 000 medlemmar, 5 ombud
- Mer än 2 000 medlemmar, 6 ombud

Anmälan senast 7 oktober

till jonathan.osterlund@naturskyddsforeningen.se.

Uppge om du kommer som ombud för en krets.

Har du frågor? Kontakta Beatrice Sundberg, beatrice.sundberg@naturskyddsforeningen.se, tel 073-719 91 33

Program

18.30	Incheckning på zoom
19.00	Länsstämma
ca 20.00	Avslutning

Handlingar inför stämman kommer att publiceras senast en vecka före stämman på Länsförbundets hemsida: <https://stockholms-lan.naturskyddsforeningen.se/>

Det vilda surret omkring oss!

Det vilda surret omkring oss är en utställning om bin och har en berättande del samt en fördjupande faktadel. Den riktar sig till naturintresserad publik i alla åldrar. I skuggan av honungsbiet finns många fler arter – över 200. I utställningen får du lära känna några av dem.

Utställningen har producerats av Virserums konsthall och Folkets Hus och Parker samt visas i Bagarmossen i samarbete med Länsförbundet.

Plats: Folkets Hus i Bagarmossen,

Datum: 19 oktober- 1 november

Samma hus som Länsförbundet har sitt kansli.

Foto: Olga Shadura

Ser fram emot att träffas!

Jag heter Jonathan Österlund och jag är ny verksamhetsutvecklare på Länsförbundet.

Efter en sommar i skärgården på Gällnö och Landsort, vackra vandringar på Sörmlandsleden såväl som några veckor på en ekologisk gård på Ekerö var det efterlängtat att få börja på Länsförbundet i augusti. Jag har tidigare jobbat på Röda Korset, Individuell Människohjälp, Centrum för Internationellt Ungdomsutbyte, Läs & Res samt varit folkhögskole- och gymnasielärare. I flera av mina jobb har jag jobbat med ideellt engagemang och med att stötta volontärer.

Som verksamhetsutvecklare finns jag tillgänglig för att stötta er i kretsarna. Jag tror starkt på idella krafter för att skapa samhällsförändring och på vikten av medlemsengagemang för att påverka en förening att driva frågor och processer. Genom åren har jag själv

varit ideellt engagerad i flera folkrörelser, suttit med i styrelser för lokalkretsar samt varit engagerad i olika volontärverksamheter.

Jag älskar att vandra och växte upp inom scoutrörelsen. Det finns inget mer rogivande än att få vakna upp i ett tält och gå och ta ett morgondopp i en vik ett stenkast från tältet. Mygg, regn och hårda underlag är alla värda att erfara för de många naturupplevelser som kompenserar lite obehag.

Nu ser jag fram emot att träffa alla styrelser och många medlemmar. Jag jobbar måndag-torsdag och oftast från länskansliet i Bagarmossen. Det är bara att höra av er om jag kan hjälpa till med något! Jag finns här för er!

*Jonathan Österlund
Verksamhetsutvecklare*

Skogsföreläsningar

Rikskansliet kommer att ha en skogskampanj under hösten och de kommer bland annat erbjuda digitala föreläsningar mellan 27 oktober - 13 november om hur skogen är en naturlig klimatlösning. Lämpligen för skogsgrupper.

Mer information kommer inom kort!

Månadsbladet — Nyhetsbrev för Naturskyddsföreningen i Stockholms län

En periodisk tidskrift som kommer ut 10 ggr/år och distribueras med e-post till aktiva i Naturskyddsföreningens kretsar i Stockholms län. **Manusstopp:** den 20:e i varje månad.

Redaktionen: Jonathan Österlund red, Maria Bergström, Beatrice Sundberg.

Regionalt kansli: Lillåv. 4, 128 45 Bagarmossen, 102 35 Stockholm. Tfn 08-644 52 70

E-post: kansli.stockholm@naturskyddsforeningen.se. Hemsida: <http://stockholms-lan.naturskyddsforeningen.se/>

Ansvarig utgivare:

Beatrice Sundberg
08 644 52 70

UBNR: 21578

(c) Copyright 2009

UPPTÄCK NATUREN I STOCKHOLMS LÄN!

6 SEPTEMBER – 11 OKTOBER 2020

www.utinaturen.nu

CORONATIDER Så här gör vi

Vi fortsätter med våra guideturer ute i naturen men vi vill att du som funderar på att delta tar ett eget ansvar.

Kom inte med om du är snuvig och håll dig hemma om du tillhör någon riskgrupp.

I övrigt håller vi lite avstånd från varandra när vi vandrar men har det trevligt i alla fall.

Och känner du minsta tveksamhet att gå med oss så gör en egen tur ut i naturen istället - en bra syssla för såväl kroppen som själen.

SÖNDAG 6 SEPTEMBER ♦ Hansta

Här finns såväl gammal, urskogslignande, barrskog som kulturpräglade lundar med hassel och flerhundraåriga ekar och ett berg uppkallat efter Astrid Lindgren.

Helena Klangemo guidar och berättar om naturrikedomen och de kulturhistoriska spåren. Samling kl 11:00 T-bana Akalla, uppgång Sveaborgsgatan. Ca 4 km, 3 timmar

SÖNDAG 13 SEPTEMBER ● KULTURARVSDAGEN Kulturarv och lärande

Några av Linnés lärjungar har fått ge namn åt gatorna intill forna galgbacken i Hammarbyhöjden.

Maria Bergström tar dig runt i kvarteren att begrunda och tillämpa forna tiders kunskaps-sökande och insiktshämtande. Samling kl 13.00 T-banestn Skärmarbrink. Ca 2 km, 2,5 timmar

- lättgången tur i lugnt tempo
- ♦ terränggående, snabbare tur
- ♦ mer krävande tur

ONSDAGSKVÄLL 16 SEPTEMBER Minikurs i skogsfullness

Följ med Bosse Rosén ut i Tyrestaskogen vid Gammelström på en kväll med fokus på fokus. Prova på att använda medveten närvaro i naturen för att hitta balansen och minska stress.

Med lite "tur" kan det regna och blåsa. Eller så blir det en stilla kväll med månljus. Ta med en extra tröja.

Begränsat deltagarantal, för-anmälan krävs.

Samling 18:00 på plats du får veta när du anmäler dig på <http://bit.ly/skogsfullness>

Ca 2 km, 2 timmar
Kostnad 250 kr

SÖNDAG 20 SEPTEMBER OBS 2 TURER!

Fåglar mm på Sandemar ♦

Vandra runt i beteshagar och på strandängar med Bosse Ljungberg och lär dig mer om fåglarna, naturen och hösten.

Fågelnbybörjare är som alltid särskilt välkomna!

Samling kl 10:30 vid P-platsen nära busshp! Svärdsnäsviken (buss 839 från Haninge centrum, läge S kl 10:02).

Ta gärna med kikare om du har. Ca 3 km, 4 timmar

Söndagkväll i stan ●

Via Norrström rinner Mälarens vatten ut i Östersjön. Dricks-vatten möter saltvatten, lugnt vatten möter fors.

Helena Klangemo leder söndagens kvällstur i vattnets färdväg och berättar om alla ekosystemen: sjön, stenstaden, forsen, havet och Nationalstads-parken.

Hur har den rika förekomsten av vatten inverkat på stadens liv? Vad betyder variationen i salthalt för livet under ytan? Och vad är en mareograf?

Samling kl 19:00 på kajen utanför T-bana Gamla Stan

Ca 2 timmar
ingen fikapaus

SÖNDAG 27 SEPTEMBER ♦ Bogesundslandet

Helena Klangemo tar dig ut till Bogesundslandets skogar, gamla kulturmarker, stora lindar, fornlämningar och torp och en remarkabel utsikt från Kvarnberget över Stora Värtan.

Till Frösvik kommer man enkelt med pendelbåt från Ropsten. Samling 10:51 Frösvis brygga (pendelbåt från Ropsten 10:10, båt åter från Frösvik 14:56)

Ca 7 km, 4 timmar

SÖNDAG 4 OKTOBER ♦ Från Nyfors till Tyresta by

Det var i utmarken/allmänningssmarken som folk hämtade vad de behövde till sitt husbehov och det är där Allemansrätten har sitt ursprung.

Så hur ser en riktig skog ut som inte skogsmaskiner och hygges-harvning omvandlat till en gran-plantage? Det får du uppleva på denna vandring med Peder Curman i Stockholms närmsta nationalpark.

En lång och delvis krävande tur så klä dig klokt, bra på fötterna och ta matsäck för två raster. Samling kl 9:30 vid busshp Nyfors, (buss 873 fr Gullmarsplan 09:05) avslut Tyresta by (buss 834 från byn kl 15:46).

Ca 12 km, 6 timmar

SÖNDAG 11 OKTOBER ♦ Angarnssjöängen

Fågelsången har tystnat och fågelungarna är sedan länge flygga. Höstflytten är sedan länge på gång men olika arter flyttar vid olika tider.

Bosse Björnsäter leder vandringen runt sjön och ger namn på det som flyger. Fågelnbybörjare är som alltid särskilt välkomna! Samling kl 10:20 vid vid Örsta (blåbuss 676 från Danderyds sjukhus läge F kl 09:43, byte vid Brottbys trafikplats till buss 665 mot Vallentuna station).

Ca 7 km, 4 timmar

Storstockholms naturguider

www.utinaturen.nu

Naturskyddsföreningen
Stockholms län

Att delta kostar (om inte annat anges) 100 kr, 80 kr för medlem i Naturskyddsföreningen och under 18 år fritt.

Swishkonto: 123 115 22 22

Våra guider är universitets-utbildade biogeovetare, biologer eller motsvarande, och auktoriserade av Stockholm Visitors Board (Visit Stockholm).

Vandringarna genomförs i alla väder, ingen föränmälan behövs utom för 16/9.

Ta med matsäck/fika för turerna över 2 timmar

*) Kan ändras. Kontrollera tiden med SLs trafik-information: <http://sl.se/>

Kontaktperson:
Maria Bergström
070-638 0712
mejl: maria.bergstrom@naturskyddsforeningen.se

Nu aktuella guidningar genomförs i samarbete med Länsstyrelsen i Stockholms län och Studieförbundet.

Studie
främjandet

Länsstyrelsen
Stockholm

Fler tips och aktuell information på:

www.utinaturen.nu

Foto: Maria Bergström